

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Váž. pani
Mgr. Oľga Nádaská
Okresný úrad
Odbor školstva
Vajanského 2
917 01 Trnava

Vaša značka/zo dňa
e-mail/4.4.2017

Naša značka
HDM/3596/9062/2017

Vybavuje
doc. Dr. J. Hamade

Bratislava
5.4.2017

Vec

Požiadavky rodičov v súvislosti so stravovaním detí v MŠ - vyjadrenie

Elektronickou poštou zo dňa 4.4.2017 ste sa obrátili na Úrad verejného zdravotníctva SR v súvislosti s problematikou požiadaviek rodičov k stravovaniu niektorých detí v materskej škole.

Požiadavka podávania suchého chleba, alebo iba chleba s maslom, je z odborného hľadiska absolútne neakceptovateľná. Systém stravovania v materskej škole je nastavený tak, aby vzhľadom na pestrosť skladby podávanej stravy bolo zabezpečené plnenie odporúčaných výživových dávok pre vekovú skupinu predškolských detí. Pri podávaní jednostrannej monotónnej stravy postupne dôjde u detí k malnutríciam v zmysle deficitu vitamínov, minerálov a stopových prvkov, ktoré sú pre fyzický a mentálny vývin dieťaťa v tomto období extrémne dôležité. Na margo požiadavky vyberať si z dvoch nátierok dieťaťom uvádzame, že vzhľadom na pestrú ponuku podávanej stravy počas týždňa nie je dôvod ponúkať dve nátierky a navyše hrozí, že dieťa bude trvalo preferovať iba jeden typ podávanej desiatej.

V prípade, že sa na tanierik položí suchý chlieb a nátierka, hrozí riziko malnutrície, ako je uvedené vyššie. V tejto súvislosti zdôrazňujeme, že výživové správanie detí je podmienené zložitými faktormi a rozhodujúcim spôsobom ho ovplyvňujú stravovacie návyky v rodine. Ich pochopenie prispieva nielen k porozumeniu zvláštnostiam chuťových preferencií detí, ale rovnako k možnosti ich ovplyvniť, resp. meniť. Pri vytváraní správnych stravovacích návykov je potrebné, aby si dieťa v snahe obľúbiť si určité potraviny, spájalo ich konzumáciu s príjemnými pocitmi. Pri vytváraní postojov k potravinám, alebo ich chuťovým vlastnostiam, má význam aj efekt sociálnej podobnosti. Deti majú tendenciu preberať preferencie svojich rodičov, preto výchovná úloha rodiča, spočívajúca v príprave pestrej stravy je nezastupiteľná. Nie je správne ustupovať dieťaťu pri výbere preferovaných potravín, ale vychovávať dieťa k správnym stravovacím návykom a rešpektovaniu pestrej stravy, pokiaľ nemá iné zdravotné obmedzenia.

Čo sa týka odmietania napr. nátierky ku chlebu v rámci desiatej v materskej škole, treba poukázať na pedagogické skúsenosti pracovníčok, ktoré by mali vedieť pristúpiť k potrebe dieťaťa individuálne a snažiť sa pomalými krokmi zvyknúť dieťa na príjem zdravej stravy. Ponúkať náhradné individuálne riešenie stravovania zdravému dieťaťu tejto vekovej skupiny

nie je možné, nakoľko deti v tomto veku sú ľahko ovplyvniteľné a mohlo by to viesť k extrémnej neprijímania stravy viacerými deťmi.

Pokiaľ ide o používanie nožíka malými deťmi, z bezpečnostného hľadiska toto nie je akceptovateľné. Môže dôjsť k mimovoľnému zraneniu pri manipulácii u dieťaťa samotného, alebo ohrozeniu iných detí.

Problematika odoberania dvoch porcií dieťaťom odporuje zásadám zdravej výživy a európskemu programu prevencie obezity. Jednotlivé stravné jednotky sú normované tak, aby vyhovovali potrebám vyvíjajúceho sa detského organizmu. Podotýkame, že školské stravovanie obsahuje aj dostatočné množstvo mlieka a mliečnych výrobkov, ovocia a zeleniny, ktoré je možné konzumovať bez toho, aby hrozilo riziko vzniku nežiaducej nadhmotnosti a obezity.

Pokiaľ ide o vydávanie potvrdení pediatrami o tzv. neznášanlivosti nátierok, ide o ničím nepodložené vyjadrenie, ktoré rešpektuje iba pranie matky a nemá žiaden odborný základ, pokiaľ nejde o laboratórne potvrdenú intoleranciu na konkrétne potraviny a ich zložky (napr. intolerancia lepku, laktózy, histamínu a pod.).

V prípade, že rodič neakceptuje žiaden z uvedených odborných argumentov a trvá na svojich požiadavkách, má možnosť individuálnej výchovy dieťaťa v domácom prostredí so stravovaním podľa vlastného uváženia so všetkými z toho vyplývajúcimi rizikami.

S pozdravom

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
826 45 BRATISLAVA, TRNAVSKÁ CESTA 52

-74-

J. Hamade
Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky

doc. Mgr. MUDr. Jana Hamade, PhD.
vedúca sekcie ochrany a podpory zdravia
a špecializovaných činností - zastupujúca